

“Ribete” uit de Andes

verfijnde randafwerking van een geweven bandje met genaaide inslag

Tekst, proefbandjes en foto's pag. 58 en 62: Mirja Wark.
Overige foto's en tekeningen: Henk Beukers.

De nestor van het Andesweven, Adele Cahlander, zei over het afwerken “Het is vaak de finishing touch die een weefsel uittilt boven het gewone en alledaagse.”

Bij het bekijken van weefsels uit de Andes valt het op dat de afwerking zo prachtig is. Overal waar het nuttig, nodig of mogelijk is, is als extra versiering weer iets anders verzonnen. Kettinglussen die overblijven aan het einde van een band, zijn in mooie vlechten afgewerkt. Onderaan tasjes heeft de maakster schattige balletjes gehangen. In koorden zijn kwastjes gemaakt en bosjes overgebleven draden zijn kunstig omwikkeld. Opvallend zijn de cocatasjes, de “chuspa’s”, die langs de zij- en bovenkant omhoog zijn met een rond geweven bandje, waarin de naad van de stof is weggewerkt.

Tijdens de reis naar Peru in het voorjaar van 2002, waren we in Chinchero op bezoek bij de werkplaats van het collectief van weefsters – Nilda Callañaupa heeft daar de leiding – en ook daar zag ik deze rondgeweven bandjes. Ze waren gebruikt als randafwerking van kussens en schoudertassen, geweven van handgesponnen en plantaardig geverfde wol.

In de boeken staat te lezen dat deze bandjes “ribete” genoemd worden. De originele functie van de ribete is versterking van de weefselranden. Ze zijn geweven en de inslagdraad is in een naainaald gestoken! Tijdens het weven wordt het bandje meteen om de stofrand vastgenaaid. De inslag loopt in een spiraal door het koordje omhoog en gaat elke rondgang eenmaal door de rand van de stof heen.

De eenvoudigste bandjes zijn effen, gestreept of gestippeld, maar er zijn ook prachtige exemplaren waarbij veelkleurige “ogen” het oppervlak sieren.

